

ANNEX

**ESTUDI DE VIABILITAT DELS SECTORS
ECONÒMICS
MESURES PER AL FOMENT
ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ**

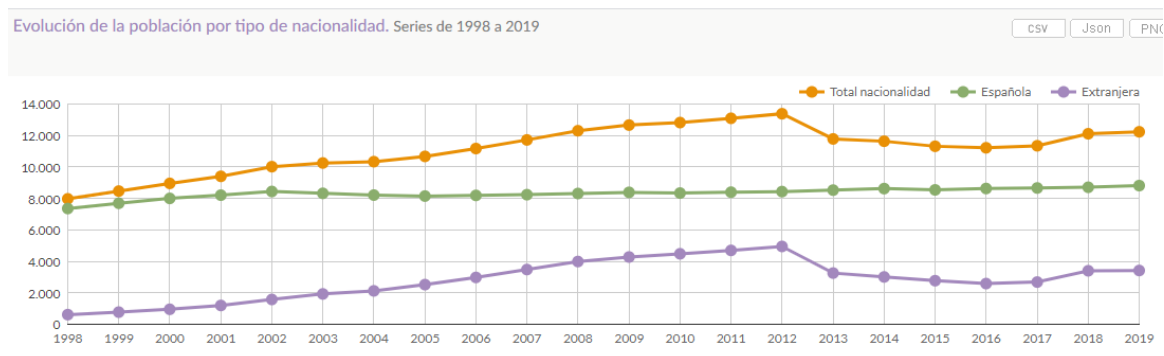
SANTANYÍ, ABRIL DE 2020

1 ESTUDI DE LA VIABILITAT DELS SECTORS ECONÒMICS

1.1 DEMOGRAFIA

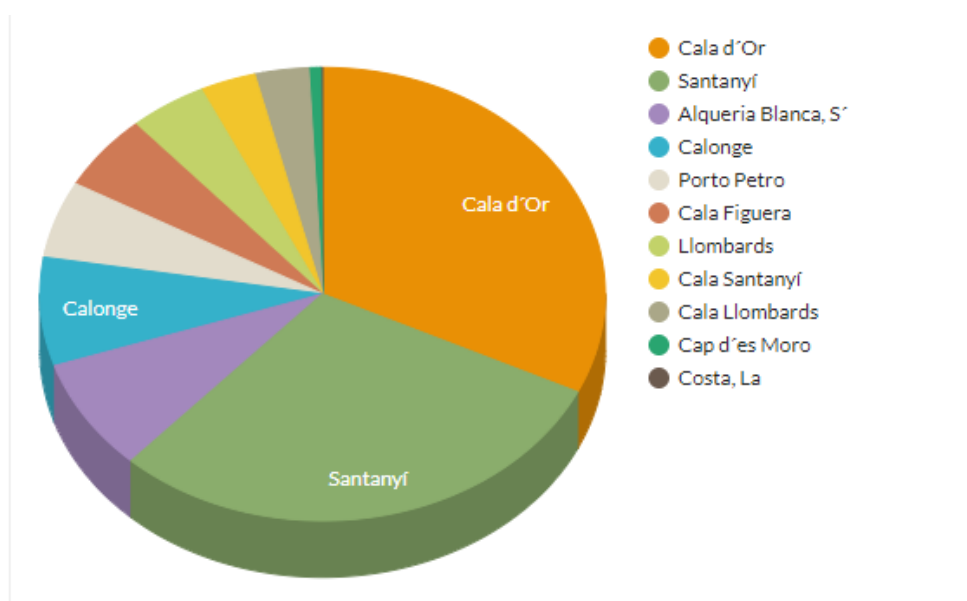
1.1.1 EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ

El municipi de Santanyí té una població de 12.237 habitants (IBESTAT 2019), ha tengut una progressió ascendent fins a l'any 2012, on dels anys 2013 al 2016 es va produir una pèrdua de població que va situar la població del 2014 al nivell de l'any 2007, des del 2017 s'ha produït un augment progressiu de la població arribant al 2019 amb la mateixa població del 2008.

Com es pot observar en el gràfic aquest augment i disminució de la població ve pràcticament produït per la variació de la població estrangera ja que la nacional s'ha mantingut pràcticament estable al llarg dels anys.

El municipi de Santanyí compta amb 11 nuclis de població, més els disseminats rural, la distribució de la població per nuclis el 2019 és la següent:

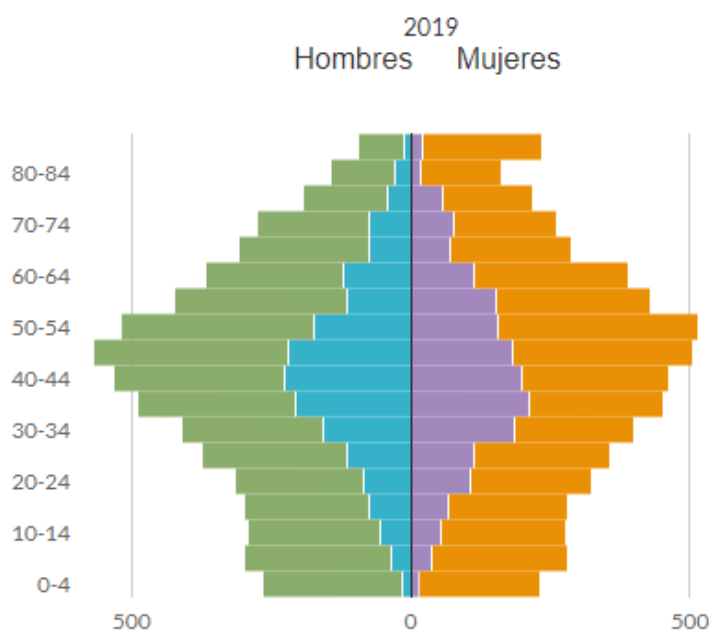

Cal indicar que el nucli més poblat dins el municipi de Santanyí és el de Cala d'Or amb un 32.1% de la població mentre que el nucli de Santanyí representa un 29.7% de la població del 2019.

1.1.2 CARACTERITZACIÓ DE LA POBLACIÓ

La població del municipi de Santanyí està formada per un 49,63% de dones i un 50,36% d'homes el 2019.

En relació a l'estructura d'edats es pot observar que els grups de edats entre 30 i 50 són els majoritaris en el municipi, sent la població entre 40 i 54 anys la més nombrosa (3.099habitants)

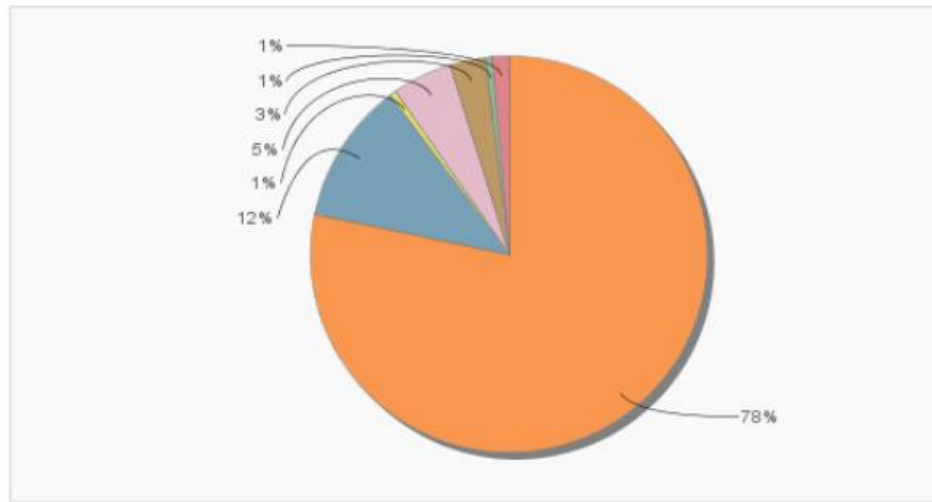
Respecte a la població el 2019 per estructura d'edats els menors de 16 anys representen un 14,42% de la població, mentre que els majors de 65 anys representen un 17,84% i la franja compresa entre els 16 i els 64 anys un 67,74%.

La densitat de població de dret, és un altre indicador a tenir en compte pel que fa a la pressió sobre el territori. El municipi de Santanyí, amb una extensió de 124,39 km², presenta una densitat de població de 98,36 habitants per km². S'ha de tenir en compte que només s'ha valorat la població de dret però no la població de fet, que seria el nombre d'habitats de dret més el nombre de places turístiques ocupades i el nombre de residents als segons habitatges.

1.1.3 DINÀMIQUES DEMOGRÀFIQUES

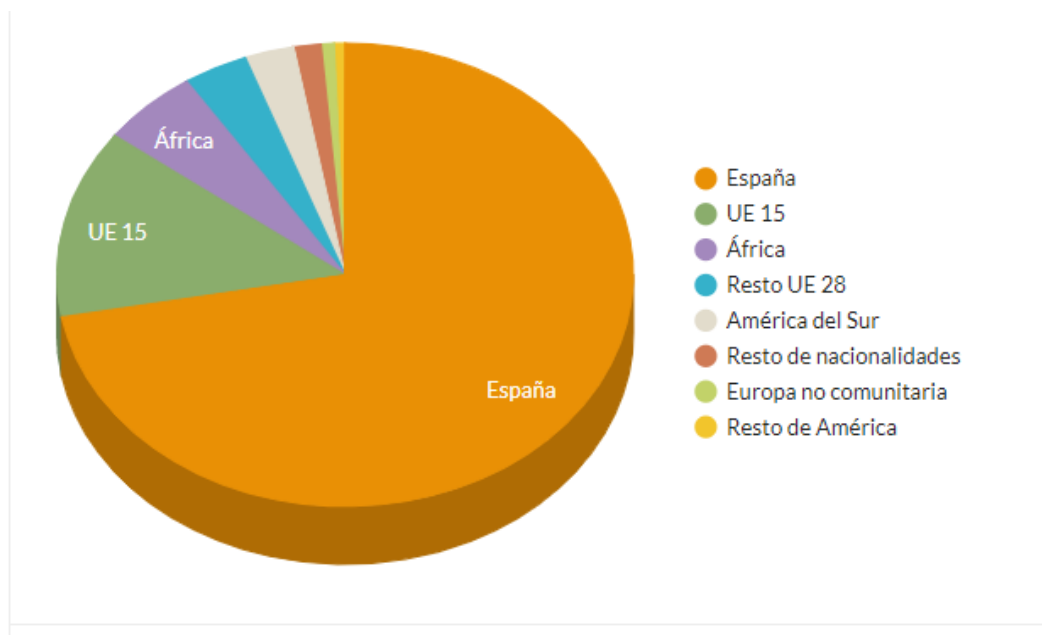
La població per nacionalitat l'any 2015 es distribuïa de la següent manera:

- 07057 Santanyi España
- 07057 Santanyi Resto UE-15
- 07057 Santanyi Europa no comunitaria
- 07057 Santanyi Àfrica
- 07057 Santanyi Amèrica del Sur
- 07057 Santanyi Resto de Amèrica
- 07057 Santanyi Resto de nacionalidades

Ambos sexes Total edad

El 2019 la població resident per àrea de nacionalitat quedar distribuïda de la següent manera:

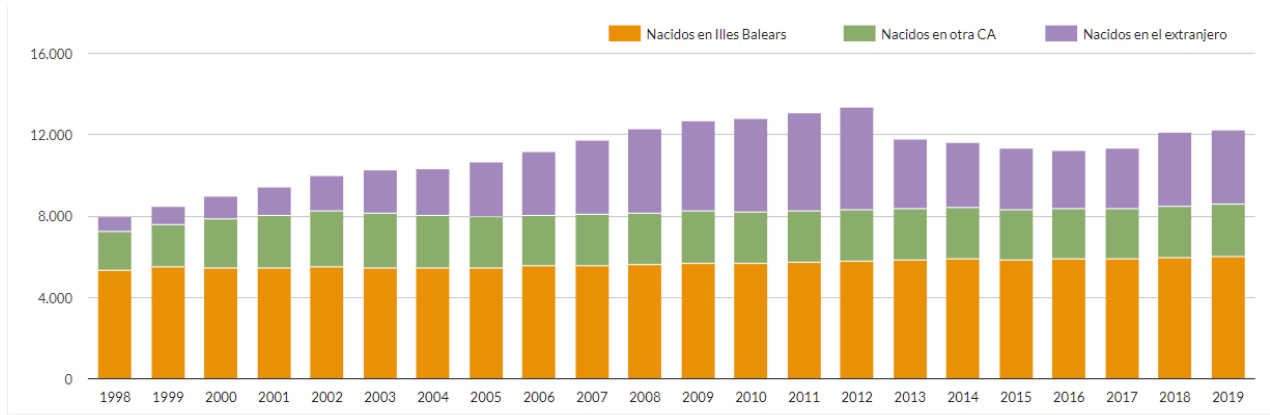

On la població de nacionalitat espanyola representa un 72,1% i la població de la UE 15 el 13,2%, si ho comparem amb el gràfic de 2015 podem observar que la població resident de nacionalitat espanyola a disminuït un 6% augmentat la resta.

Predominen els habitants procedents dels països que conformen la UE on el 2019 se'n registraren 1616 habitants, seguit dels habitants procedents del continent Africà que es comptabilitzaren 669 l'any 2019, la resta del països de la UE 28 amb 445 habitants el 2019 i d'Amèrica del sud es comptabilitzen 341 habitants, mentre que la resta d'Amèrica és el que menor representació té en només 74 habitants.

La població estrangera al municipi de Santanyí representa un 27,95% del total de la població el 2019.

A continuació es mostra l'evolució de la població per zona de naixement

On es pot observar un manteniment de la població nascuda a les Illes Balears els darrers 7 anys al igual que els nascuts a altres comunitat autònomes i a partir del 2012 una disminució brusca dels nascuts a l'estranger i els dos darrers anys 2018 i 2019 s'observa una petita recuperació.

El 2019 al municipi de Santanyí la població nascuda a les Illes Balears representa un 48,91%, mentre que la nascuda en altres CCAA un 21,20% i la nascuda a l'estranger un 29,89%.

1.1.4 LA POBLACIÓ EN L'ÀMBIT DEL PORN

No es disposa d'una estadística de població que permeti conèixer la població existent a l'àmbit del PORN.

En el darrer inventari d'edificacions que s'ha realitzat de l'àmbit de Mondragó, que és del 2002, identifica un total de 126 edificacions residencials, bé siguin tradicionals, transformades o de nova planta, si bé totes elles no estan habitades i, en molts de casos, es tracta d'edificacions que s'utilitzen com a vivendes secundàries.

Si totes les edificacions residencials estiguessin habitades, i basant-se en el criteri del Decret de 2/1996 de 16 de gener, sobre la regulació de les capacitats de població en els instruments de planejament general i sectorial, que estableix una mitja de 3 resident per vivenda, la població màxima en l'àmbit del PORN seria de 378 habitants que representa un 3,09% de la població del municipi el 2019.

S'ha de tenir en compte que dins l'àmbit del PORN hi ha dos establiments hotelers pròxims a la platja de Ses Fonts de n'Alis, que ofereixen, en conjunt 97 habitacions, 5 estudis, i 3 apartaments i que, en plena ocupació poden allotjar a 199 persones addicionals a la població resident:

- Hotel Playa Mondragó: de tres estrelles, 41 habitacions, 5 estudis i 3 apartaments, amb un total de 93 places
- Hostal Condemar: d'una estrella, 56 habitacions, amb un total de 106 places d'allotjament.

Indicar que de dins l'àmbit PORN s'exclouen els nuclis urbans de s'Estret del Temps, Cap des Moro i Solimina, no inclosos dins l'àmbit PORN.

1.2 SECTORS ECONÒMICS

1.2.1 ESTRUCTURA ECONÒMICA DEL MUNICIPI DE SANTANYÍ

MERCAT DE TREBALL

Ocupació / Ocupación	
Afiliats amb residència al municipi / Afiliados con residencia en el municipio	5.218
Afiliats amb centre de treball al municipi / Afiliados con centro de trabajo en el municipio	5.688
Total afiliats règim general / Total afiliados régimen general	4.181
% agrícola-ramader-pesquer / % agrícola-ganadero-pesquero	0,10%
% indústria / % industria	4,90%
% construcció / % construcción	10,50%
% comerç detall/ % comercio al por menor	10,60%
% hoteleria i restauració/ % hosteleria y restauración	48,20%
% resta serveis/ % resto servicios	25,60%
Total afiliats règim autònom / Total afiliados régimen autónomo	1.302
% agrícola-ramader-pesquer / % agrícola-ganadero-pesquero	4,50%
% indústria / % industria	5,00%
% construcció / % construcción	17,50%
% comerç detall/ % comercio al por menor	18,80%
% hoteleria i restauració/ % hosteleria y restauración	21,50%
% resta serveis/ % resto servicios	32,80%
Total afiliats resta règims (llar, agrari, mar) / Total afiliados resto regímenes (hogar, agrario, mar)	205
Total nous contractes / Total nuevos contratos	6.907
% contractes indefinits / % contratos indefinidos	31,60%

FONT: Tresoreria /SOIB/IBESTAT

A nivell general les Illes Balears, tenen una estructura econòmica basada en el sector terciari, el subsector turístic. El municipi de Santanyí presenta una estructura similar al del conjunt de les illes.

L'economia de Santanyí es basa fonamentalment en el sector terciari, sent el subsector amb major nombre de treballadors afiliats el de l'hostaleria i la restauració, seguit de la resta de serveis i de el comerç al detall.

El nombre de treballadors afiliats a el sector de la construcció representa un 28% de total, i en el cas de la indústria el percentatge es redueix fins a un 9,9% d'afiliats.

El sector amb menor nombre de treballadors afiliats al municipi és sens dubte el sector primari (agrícola - ramader - pesquer) amb tan sols un 4,6% de treballadors afiliats a aquest sector

1.2.2 ELS SECTOR PRIMARI

1.2.2.1 L'AGRICULTURA

1.2.2.1.1 CONTEXT GENERAL AL MUNICIPI

Tal com s'ha mostrat anteriorment, el sector primari ocupa a un molt reduït percentatge de la població de Santanyí, sent els afiliats a aquest sector únicament del 4,6%.

Fins a principis de segle XX l'agricultura era l'activitat principal econòmica del municipi de Santanyí. Posteriorment s'ha produït un canvi en l'estructura econòmica del municipi, en què la població més jove ha abandonat l'activitat agrària per buscar feina en el sector secundari i el terciari (especialment restauració i serveis).

D'acord amb les dades de les declaracions de la PAC facilitades per Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA), els cultius existents en les explotacions agrícoles de Santanyí el 2014, ordenats de major a menor superfície, són els que es mostren a la taula següent

Tabla 1-1. Cultivos en el término municipal de Santanyí (2014)

Cultivo	Superficie (ha)	%
Pastos permanentes de 5 o más años	1744,09	27,02
Otras superficies forrajeras	1230,12	19,06
Cebada	819,52	12,70
Almendros	576,98	8,94
Barbecho tradicional	435,78	6,75
Avena	367,9	5,70
Algarrobo	276,17	4,28
Otras superficies forestales	160,84	2,49
Trigo blando	150,58	2,33
Frutos de cáscara	144,54	2,24
Otros cultivos herbáceos	124,64	1,93
Otros frutales	123	1,91
No cultivo	108,27	1,68
Guisantes	70,62	1,09
Habas	40,74	0,63
Haboncillos	19,67	0,30
Triticale	10,51	0,16
Higuera	9,98	0,15
Olivar	9,19	0,14
Tranquillón	8,88	0,14
Trigo duro	8,32	0,13
Veas	6,12	0,09
Viñedo vinificación	3,1	0,05
Naranjos	1,73	0,03

Cultivo	Superficie (ha)	%
Tomate	1,45	0,02
Improductivo	0,54	0,01
Alfalfa	0,52	0,01
Otras hortalizas no incluidas	0,39	0,01
Cebolla	0,2	0,00

Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA)

Es pot observar que les pastures i els conreus farratges representen pràcticament el 50% de la superfície de cultius al municipi

1.2.2.1.2 L'AGRICULTURA A L'ÀMBIT DEL PORN

Al marge d'algunes parcel·les en el llit dels torrents on hi va haver cultius de regadiu (es troben restes de sínies i pous), la resta són terres de secà on generalment es conreen ametllers i cereals. Les terres de conreu (bàsicament cereals, lleguminoses, ametlla, garrofa i altres fruiters) ocupen prop de l'50% de l'àmbit de l'PORN.

D'acord amb les dades de el Sistema d'Informació Geogràfica de Parcel·les Agrícoles (SIGPAC), base de referència per a la identificació de les parcel·les agrícoles en el marc de la política agrícola comuna, la distribució de cobertes agràries en l'any 2019 era la següent:

Taula. Cobertes del sòl (parcel·les agrícoles)

Us	Àrea (ha)
Terra arable	5154,71
Forestal	875,64
Pastura arbustiu	1110,75
Pastura amb arbrat	1664,57
Fruits secs	1170,15
Fruiters	765,54
Vials	250,41
Improductius	593,43
Zona urbana	709,66
Corrents i superfícies d'aigua	31,83
Pastures	71,11
Cítrics	2,05
Edificacions	5,41
Olivar	13,58

FONT: SIGPAC 2019.

La coberta majoritària pel que fa a cultiu agrícola no forestal és la de les terres arables, s'inclou en aquesta categoria el territori destinat a cultius herbacis en general, el guaret, així com el sòl nu. La resta de cobertes suposen uns molt menors percentatges de la superfície de l'àmbit del PORN.

Si bé no es disposen de dades quantitatives, de les sessions de treball realitzades amb els propietaris de terres en l'àmbit del PORN, com també amb l'equip gestor de parc natural, es constata un important abandonament de l'activitat agrària. Moltes parcel·les estan pràcticament abandonades sense que es realitzi cap aprofitament i la successió natural està duent a el desenvolupament de pastures i matolls que evolucionaran cap a formacions de bosc si no hi ha intervenció humana.

1.2.2.1.3 VIABILITAT DE L'AGRICULTURA A L'ÀMBIT DEL PORN

D'acord amb l'anàlisi realitzada en el Pla de cultiu i d'explotació ramadera de parc natural, la rendibilitat de les explotacions agroramaderes de l'àmbit del PORN és escassa, la qual cosa dificulta el manteniment de l'activitat si no s'assumeixen, des de l'Administració, majors funcions de manteniment i de provisió de serveis als titulars de les explotacions (com ara maquinària, equips, infraestructura, canals de comercialització i assessorament, etc.).

El deteriorament de la qualitat edàfica a causa de la utilització de sistemes de producció intensius i la posterior acció de la pluja ocasiona una progressiva reducció de la capacitat productiva dels mateixos. L'augment dels costos de producció fa necessari plantejar alternatives en matèria de conreu per aconseguir una sostenibilitat ecològica i econòmica de l'explotació.

A causa dels condicionants de clima, edafologia i dèficit hídric de la zona, els cultius predominants - com s'ha indicat anteriorment - són de tipus mediterrani secà. Si bé existeixen 10 pous, l'aquífer està patint un procés d'intrusió marina i salinització, de manera que queden descartats els cultius de regadiu.

D'entre les propostes per aconseguir la viabilitat de les explotacions, el citat Pla de cultiu i d'explotació ramadera proposa com a millores:

- Suavitzar relacions de l'Administració (i en concret de parc) amb els propietaris.
- Facilitar el manteniment de les finques per part de parc donant suport als titulars.
- Utilitzar pràctiques agrícoles sostenibles, productes no contaminants i tendir a l'agricultura ecològica.
- Comercialitzar productes ecològics i amb major valor afegit com ara ametlles torrades, mel, figues seques, etc.
- Tendir a dimensions d'explotacions més grans que possibilitin una adequada gestió empresarial (mitjançant l'associacionisme).

1.2.2.2 LA RAMADERIA

1.2.2.2.1 CONTEXT MUNICIPAL

Tal com s'ha mostrat anteriorment, el sector primari (agrícola-ramader-pesquer) ocupa a un molt reduït percentatge de la població de Santanyí, sent els afiliats a aquest sector únicament del 4,6%.

D'acord amb les dades de cens d'explotacions i de caps de bestiar facilitades pel Servei de Ramaderia de la Direcció General de Medi Rural i Marí, el nombre d'explotacions i bestiar al municipi de Santanyí és actualment el que mostra la següent taula.

Tabla 1-2. Explotacions ramaderes a Santanyí (2014)

	Explotacions	Caps de ramat
Oví	96	7178
Equí	86	294
Porcí	74	770
Caprí	25	186
Boví	3	6

Font: Servei de Ramaderia

1.2.2.2.2 LA RAMADERIA EN L'ÀMBIT PORN

No es coneix cap explotació important. Encara que no es disposa de dades quantitatives, s'ha constatat l'existència de petits ramats d'ovelles, així com d'exemplars de porcs i cabres en algunes de les finques de l'àmbit del PORN. Les ovelles - el bestiar oví és el predominant - es destinen a l'obtenció de carn, a l'igual que els porcs. Igual que l'agricultura, la ramaderia ha estat gradualment abandonada a les finques de l'àmbit del PORN.

D'acord amb el Pla de cultiu i d'explotació ramadera de parc natural, la producció real de 15.000 kg de matèria verda per hectàrea permet unes 4-6 ovelles / ha sense implicar cap sobrecàrrega ramadera. En els anys en què no es sembra, en pastura, és factible una càrrega de 1,5 a 2,5 ovelles / ha sense que es produeixi sobreexplotació de recursos. A les parcel·les de pastura-matollar s'aprofita per al pasturatge de bestiar oví, sent la càrrega ramadera de 0,4 a 0,6 ovelles / ha i any. Finalment, en les parcel·les de pastura-arbrat és possible una càrrega ramadera baixa (entre 0,5 a 0,8 ovelles / ha / any).

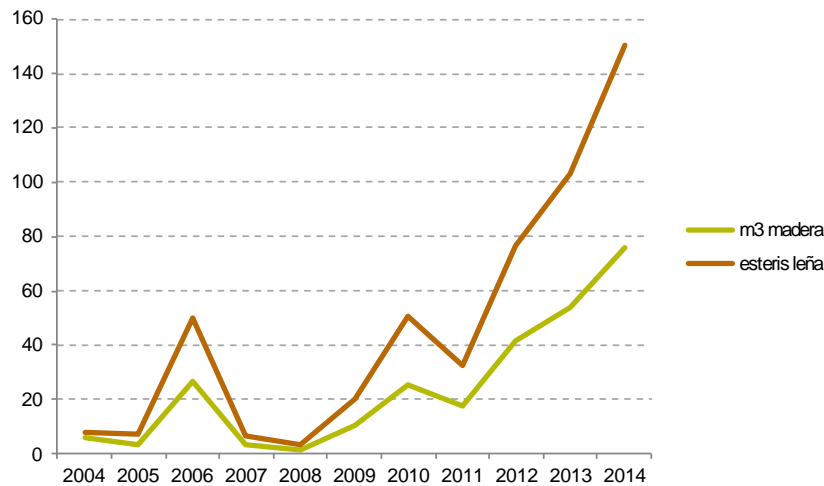
El pasturatge de les parcel·les farratgeres per bestiar oví és la pràctica tradicional de Mallorca. La presència de bestiar extensiu al parc permet la pervivència de costums i tradicions pròpies i de el llegat etnològic que això suposa. A més, s'optimitzen recursos agrícoles per l'obtenció de beneficis de la venda de bestiar. Finalment, el pas d'animals pel cultiu millora substancialment la qualitat de terra ja que aporta matèria orgànica i adob de qualitat, especialment indicat per a la producció ecològica

1.2.2.3 L'ACTIVITAT FORESTAL

1.2.2.3.1 CONTEXT MUNICIPAL

D'acord amb les dades facilitades pel Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl de la Conselleria de Medi Ambient, la quantitat de fusta i llenya extreta de les explotacions forestals del municipi ha estat força irregular al llarg dels anys si bé s'observa una clara tendència creixent des de l'any 2011.

Figura 1-1. Aprofitaments forestals a Santanyí 2004-2014.

1.2.2.3.2 L'ACTIVITAT FORESTAL EN L'ÀMBIT PORN

L'explotació forestal és una activitat que ja forma part del passat de Mondragó. Es talava el pi, la savina i l'ullastre, els troncs eren submergits ("amarats" i d'aquí el topònim s'Amarador) a les llacunes litorals, amb l'objecte de donar-los una major vida útil. Actualment no existeix en l'àmbit del PORN una activitat econòmica forestal que comporti la gestió activa de les finques i l'extracció de biomassa i fusta més enllà dels treballs de neteja de la garriga, principalment per a la prevenció d'incendis forestals.

1.2.2.3.3 LA VIABILITAT DE L'ACTIVITAT FORESTAL EN L'ÀMBIT PORN

Donades les característiques i dimensions de les finques forestals, l'explotació de la fusta o de biomassa no es considera viable en l'àmbit de l'PORN per no donar-se les característiques intrínseques ni el context perquè aquestes explotacions poguessin ser rendibles i sostenibles.

En relació amb els productes no fusters (bolets, espàrrecs silvestres, tòfones, plantes aromàtiques i medicinals, mel etc.) pot plantejar-se la seva recollida sempre amb la regulació adequada per garantir la compatibilitat d'aquestes activitats amb la preservació dels valors del parc natural. No existeixen en l'àmbit de l'PORN sureres ni pins pinyers, pel que no procedeix l'extracció de suro ni de pinyons.

1.2.2.4 LA PESCA

1.2.2.4.1 CONTEXT MUNICIPAL

A Santanyí hi ha una confraria de pescadors. Segons la informació facilitada, de l'any 2018, per la mateixa estan adscrits a la confraria un total de 27 pescadors professionals (20 tripulants de barques de bou i 7 de barques d'arts menors). Actualment estan censades amb port base a Santanyí 4 embarcacions per a la pesca d'arrossegament i 8 embarcacions d'arts menors, autoritzades per pescar en aigües interiors. A Portopetro hi ha calades 3 barques d'arts menors i la resta de barques estan calades a Cala Figuera (a excepció d'una embarcació d'art menor que es localitza en s'Estanyol).

1.2.2.4.2 LA PESCA EN L'ÀMBIT DEL PORN

L'àmbit del PORN és exclusivament terrestre. La pesca a Mondragó és insignificant; només un llaüt en un dels escars de s'Amarador surt a fer pesca recreativa.

A la costa sud de Mondragó (fora de l'àmbit de l'PORN) hi ha la Reserva marina de Migjorn. A la reserva marina es pot practicar la pesca recreativa, excepte a l'àrea de protecció especial entre Cala Figuereta i la punta des Baus.

1.2.2.4.3 LA VIABILITAT DE LA PESCA EN L'ÀMBIT DEL PORN

Tal com s'ha indicat, l'àmbit del PORN és exclusivament terrestre i, més enllà d'una molt reduïda activitat de pesca recreativa des de les seves costes no es realitza cap tipus de pesca professional ni és viable que es realitzi, ja que no existeix la infraestructura portuària necessària ni és viable que les platges -ja massificades actualment - puguin ser ocupades per embarcacions per a la pesca en detriment d'espai per a l'ús turístic, principal sector econòmic dins de l'àmbit del PORN.

1.2.3 SECTOR SECUNDARI

Tradicionalment, el sector industrial ha presentat una alta implantació a Santanyí. Així, durant la primera meitat de segle XX es tractava d'una activitat artesanal i familiar, on predominaven els petits tallers o fàbriques de calçat, ferreries, fusteries, teixits, embotits, productes agroalimentaris, etc. Actualment l'activitat de el sector secundari es concentra en el sector de la construcció i branques auxiliars (tallers de treball amb fusta, tallers de treball amb ferro, promocions immobiliàries, etc.).

1.2.3.1 LA INDUSTRIA

1.2.3.1.1 CONTEXT MUNICIPAL

En el 2019 hi havia al municipi de Santanyí un 9,9% de treballadors afiliats al sector industrial del total d'afiliats.

La indústria no és actualment un sector principal en l'economia del municipi en termes d'ocupació, però sí que cal indicar que aquest percentatge d'afiliats ha augmentat d'ençà el 2012 que era de 4,5%

1.2.3.1.2 LA INDUSTRIA EN L'ÀMBIT PORN

No existeix cap activitat industrial dins l'àmbit del PORN

1.2.3.1.3 VIABILITAT DE LA INDÚSTRIA EN L'ÀMBIT PORN

La classificació del sòl, rústic protegit, i la protecció de l'espai mitjançant la figura de parc natural, així com l'elevat grau d'implantació d'edificacions en l'àmbit del PORN fan que no es consideri viable la implantació de sòl industrial en aquest espai.

Determinades activitats et tipus artesanal (no industrials) podrien considerar viables sempre que s'instal·lessin en edificacions existents, sense afectar els valors arquitectònics patrimonials de les mateixes i amb la deguda avaluació de l'impacte ambiental potencial que garanteixi que no es afecten els valors de l'espai natural protegit .

1.2.3.2 LA CONSTRUCCIÓ

1.2.3.2.1 CONTEXT GENERAL

En el 2019 hi havia al municipi de Santanyí un 28% de treballadors afiliats al sector de la construcció del total d'afiliats.

És un percentatge significatiu de treballadors respecte de la resta de sectors del municipi.

Cal destacar el considerable augment dels afiliats en aquest sector els darrers cinc anys que ha passat del 10,5% el 2014 al 28% del 2019, fet que demostra l'increment de la construcció en el municipi i les Illes en els darrers 5 anys.

1.2.3.2.2 LA CONSTRUCCIÓ A L'ÀMBIT PORN

No existeixen activitats econòmiques del sector de la construcció dins l'àmbit del PORN

1.2.3.2.3 LA VIABILITAT DE LA CONSTRUCCIÓ A L'ÀMBIT PORN

La classificació del sòl, rústic protegit, i la protecció de l'espai mitjançant la figura de parc natural, així com l'elevat grau d'implantació d'edificacions en l'àmbit del PORN fan que no es consideri viable la implantació de nous usos relacionats amb el sector de la construcció.

1.2.3.3 ACTIVITATS EXTRACTIVES I DE PRODUCCIÓ D'ENERGIA

A l'interior de l'àmbit del PORN no hi ha cap activitat extractiva (pedrera o gravera) activa. L'actual PORN vigent prohibeix aquestes activitats.

Tampoc existeix en l'àmbit de l'PORN cap instal·lació industrial de producció d'energia.

La classificació del sòl, rústic protegit, i la protecció de l'espai mitjançant la figura de parc natural i les petites dimensions de la mateixa, fan que no es consideri adequada la implantació d'aquestes activitats de caràcter industrial amb un impacte ambiental i paisatgístic elevat, que poden situar fora de l'espai natural protegit

1.2.4 EL SECTOR TERCIARI

El sector terciari és el sector econòmic que no produeix béns materials sinó que s'encarrega d'organitzar els serveis d'interès comú, i de transportar i distribuir els béns produïts pels altres sectors.

A nivell general el sector terciari a les Illes Balears es caracteritza per estar recolzat a la base del subsector del turisme i de l'oferta complementària. No obstant això, el sector terciari el conformen totes aquelles activitats econòmiques de servei a nivell general: les activitats

comercials majoristes, les activitats comercials minoristes i les activitats turístiques i d'oferta complementària.

Aquest sector és el que té un major nombre de treballadors afiliats al municipi: el comerç al detall, l'hostaleria i restauració i la resta de serveis representen el 84% de el total de treballadors afiliats del municipi.

1.2.4.1 ACTIVITATS COMERCIALS MAJORISTES I MINORISTES

1.2.4.1.1 CONTEXT MUNICIPAL

L'any 2012 hi havia en el municipi 22 activitats comercials majoristes i 260 minoristes

Activitats comercials majoristes a Santanyí (2012)

Activitat	número	%
Activitats comercials majoristes	22	
Matèries primeres agràries; alim., begudes i tabac	14	64
Tèxtils, confecció, calçat i artiules de couro	2	9
Productes farmac; perfum. i mant. llar	1	5
Comerç al por major d'art. consum durador	2	9
Comerç al por major interindustrial	1	5
Altres comerç al por major interindustrial	2	9
Altres comerç al por major no especificat	0	0

Font: Anuari Económico de España. La Caixa. 2013.

Activitats comercials minoristes a Santanyí (2012)

Activitat	número	%
Activitats comercials minoristes	260	
Act. com. alimentació	54	21
Act. com. tradicional	45	17
Act. com. supermercats	9	3
Act. com. total no alimentació	190	73
Act. com vestit i calçat	40	15
Act. com. llar	57	22
Act. com. reste no alimentació	93	36
Act. com. c. mixte i altres	16	6
Act. com. grans magatzemss	0	0
Act. com. hipermercats	1	0
Act. com. magatzemss populars	0	0
Act. com. ambulant i mercadets	2	1
Act. com altre comerç	13	5

Font: Anuario Económico de España. La Caixa. 2013.

L'evolució en els darrers anys ha estat de creixement fins a l'any 2008 per passar a un significatiu descens a partir d'aquest any, arribant a el nivell de nombre d'activitats que existien en el municipi l'any 1996

El 2019 els afiliats a la seguretat social al règim del comerç majoritari ni minoritari en el municipi de Santanyí era de 483 persones.

1.2.4.1.2 ACTIVITATS COMERCIALS A L'ÀMBIT DEL PORN

Els únics establiments comercials en l'àmbit del PORN que no són serveis complementaris de l'activitat turística són:

- Un petit supermercat a la terrassa de l'hotel Playa Mondragó on es venen aliments, roba, calçat, complements de pell, drogueria, perfumeria, cosmètica, llibres, revistes, diaris i souvenirs.
- La petita botiga del parc al Centre d'informació de ses Fonts de n'Alis.

1.2.4.1.3 VIABILITAT DE LES ACTIVITATS COMERCIALS EN L'ÀMBIT DEL PORN

L'oferta turística en l'àmbit del PORN es concentra a la platja de ses Fonts de n'Alis, de manera que les activitats comercials que puguin implantar-se en l'àmbit de l'PORN tindran més viabilitat si es situen properes a aquest àmbit, prioritàriament al vial d'accés des de l'aparcament del Centre d'informació del parc existent. L'itinerari d'accés fins a l'aparcament de s'Amarador és un altre eix estratègic en el qual podrien situar-se aquest tipus d'activitats.

Tenint en compte el nivell de protecció existent i el gran nombre d'edificacions existents en l'àmbit del PORN, tota activitat comercial que pogués implantar-ho hauria de fer en una edificació existent, sense afectar els valors arquitectònics patrimonials de les mateixes i amb la deguda avaluació de l'impacte ambiental potencial que garanteixi que no es afecten els valors de l'espai natural protegit.

Les activitats relacionades amb fomentar el coneixement i ús públic de el parc natural haurien de ser prioritàries

1.2.4.2 ACTIVITAT TURÍSTICA I SERVEIS COMPLEMENTARIS

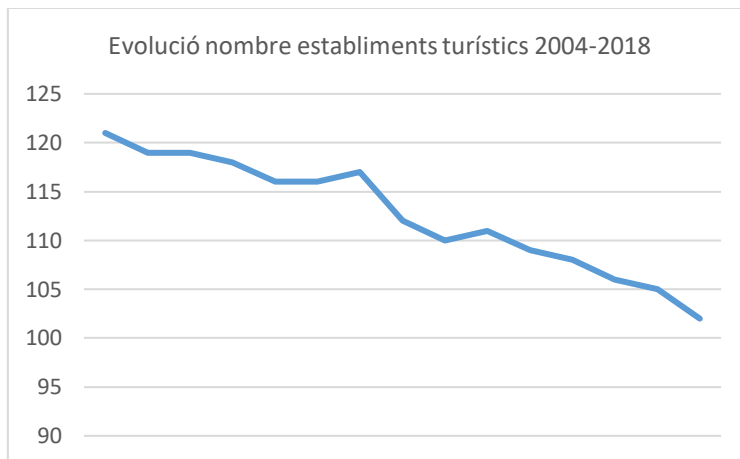
1.2.4.2.1 CONTEXTE MUNICIPAL

El sector del turisme i la restauració ocupa un total de 57,21% dels afiliats del municipi l'any 2019.

El 2018 hi havia al municipi de Santanyí un total de 102 establiments turístics amb una oferta de 16.738 places, distribuïdes de la següent manera:.

CLASSIFICACIÓ	PLACES	ESTABLIMENTS
APARTAMENTS	3.409	31
HOTELS	5.421	23
APRATAMENTS	6869	16

Des del 2004 fins el 2018 hi ha hagut en el municipi un descens del nombre d'establiments de 19 establiments en 14 anys i de places d'allotjament turístic si bé en temes de places s'han produït variacions interanuals importants i la tendència des del 2011 és d'augment del nombre de places.

Podem classificar l'oferta complementària en dos grups:

- L'oferta de restauració, formada pels establiments de restauració oberts a el públic que es dediquen a subministrar de forma professional i habitual menjars i begudes, per a consumir en el mateix local i que inclouen restaurants, bars, cafeteries i empreses no incloses en els punts anteriors i de servei directe als usuaris de serveis turístics.
- L'oferta d'entreteniment, que engloba les sales de festa, sales de ball, discoteques, cafè concert i centres recreatius turístics

D'acord amb les dades del catàleg d'hoteleria el nombre d'establiments en funcionament el juliol de 2015 al municipi de Santanyí és de:

Activitat	número
Restaurants	161
Bars	70
Cafeteries	50
Bars-cafeteria	5

1.2.4.2.2 ACTIVITAT TURÍSTICA I SERVEIS COMPLEMENTARIS A L'ÀMBIT DEL PORN

Hi ha dues instal·lacions hoteleres a ses Fonts de n'Alis, així com un edifici d'apartaments al mateix sector:

- Hotel Platja Mondragó: de 3 estrelles, 41 habitacions, 5 estudis i 3 apartaments, amb un total de 93 places d'allotjament.

- Hostal Condemar: de 2 estrelles, 56 habitacions, amb un total de 106 places d'allotjament.
- Un edifici d'apartaments situat entre el Centre d'informació de el parc i la platja de ses Fonts de n'Alis.

Des dels hotels s'ofereixen diferents serveis com ara servei de taxi, lloguer de cotxes, motos, ciclomotors, bicicletes etc.

A les platges de ses fonts de n'Alis i de s'Amarador es fa una ocupació temporal del domini públic marítim - terrestre per a l'explotació dels serveis de temporada: ús de para-sols i hamaques, patins de pedals a més d'altres infraestructures d'interès com són la torre de vigilància, la caseta de la creu vermella, banys públics, passarel·la per a discapacitats, etc.

Els establiments de restauració existents són els següents:

- Dos bars-cafeteries dels dos principals establiments hotelers de Cala Mondragó (Hotel Playa Mondragó i Hostal Condemar).
- Un xibiu fix a sa platja de ses Fonts de n'Alis
- Un bar-restaurant a la platja de ses Fonts de n'Alis.
- Un xibiu mòbil de la platja de s'Amarador que s'instal·la durant la temporada d'estiu.
- En el sector urbà des Cap des Moro s'ha identificat un establiment de restauració, si bé es troba fora de l'àmbit de l'PORN.

L'activitat turística és sens dubte la que genera més beneficis econòmics actualment en l'àmbit del PORN.

1.2.4.2.3 VIABILITAT DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA I DELS SERVEIS COMPLEMENTARIS A L'ÀMBIT DEL PORN

Tenint en compte la capacitat de les platges de l'àmbit del PORN, l'oferta hotelera i d'apartaments existent i el nivell de saturació de les platges i l'àmbit costaner es considera que no és convenient incrementar el nombre de places hoteleres en aquest sector.

Però cal destacar que el parc si pot tenir potencial per oferir algunes places de característiques diferents, com pot ser un refugi, dirigides a un altre tipus de turisme vinculat a l'existència del parc natural.

Tenint en compte el nivell de protecció existent i el gran nombre d'edificacions existents en l'àmbit de l'PORN, tot nou allotjament que pogués implantar-ho hauria de fer en una edificació existent, sense afectar els valors arquitectònics patrimonials de les mateixes i amb la deguda avaluació de l'impacte ambiental potencial que garanteixi que no es afecten els valors de l'espai natural protegit

2 ESTRATÈGIA DE COMUNICACIÓ

L'estratègia de comunicació d'un espai natural protegit és un element bàsic per a facilitar i possibilitar una gestió reeixida de la mateixa.

La definició dels objectius, la identificació dels agents implicats amb l'espai natural protegit (destinatari) i dels canals de comunicació, i el disseny de les accions comunicatives (format i contingut) són els components bàsics per establir una estratègia de comunicació.

2.1 OBJECTIUS

Els objectius de l'estratègia de comunicació de Parc Natural de Mondragó són els següents:

1. Donar a conèixer el parc, els valors naturals i culturals de la mateixa i els beneficis de la seva conservació.
2. Donar a conèixer les normes bàsiques vigents en termes d'accessibilitat i d'actuacions permeses, autoritzables i prohibides.
3. Formar i despertar la consciència ambiental, ajudant a les persones i als grups socials a que adquireixin una major sensibilitat i consciència respecte a l'espai natural protegit.
4. Estimular la participació de les persones implicades amb l'espai protegit, accentuant el sentit de responsabilitat, aconseguint actituds de respecte i de comptabilització de les activitats i usos del territori amb la conservació dels valors naturals i culturals de la mateixa.

2.2 DESTINATARIS

S'identifiquen els següents destinataris de l'estratègia de comunicació del Parc Natural de Mondragó:

- Persones propietàries a l'interior de parc (de terres, d'edificacions, d'habitatges, d'empreses turístiques i altres).
- Junta rectora
- Usuaris directes del territori (residents, personal que treballa a l'interior de el parc, etc.)
- Visitants reals en l'espai protegit.
- Visitants potencials (a escala local, regional, nacional i internacional).
- Població local (habitants de Santanyí).
- Públic educatiu (centres escolars).
- Administracions (sectorials del Govern autonòmic, insulars i Ajuntament de Santanyí).
- Organitzacions, associacions i altres entitats de desenvolupament, grups d'interès, fundacions, corporacions, sindicats, cooperatives, ONG, entre d'altres.
- Població en general.
- Altres públics específics que es puguin definir.

- Mitjans de comunicació

2.3 CANALS DE COMUNICACIÓ

S'identifiquen com a principals canals de comunicació els següents:

- Pàgina web de el parc natural.
- Pàgina web del Govern, pàgina web de Balears Natura
- Publicacions de parc en format analògic o digital: butlletí i materials comunicatius (pòsters, senyalització etc.).
- Actes com ara presentacions, jornades informatives, conferències etc.
- Mitjans de comunicació: premsa, ràdio, televisió.
- Mailing

2.4 CONTINGUTS

Els principals continguts a comunicar són els següents:

- Informació sobre els aspectes i valors naturals i culturals del parc i dels beneficis de la seva conservació.
- Informació sobre les activitats de gestió de parc.
- Informació sobre els serveis, equipaments i activitats d'ús públic oferts pel parc.
- Zonificació de l'espai protegit i regulació de les zones.
- Normes bàsiques de l'espai protegit. Usos i activitats permesos, autoritzables i prohibits (adaptant el contingut als diferents destinataris en funció de les seves activitats i interessos)
- Possibilitats de compatibilitzar les activitats productives amb la conservació al parc.
- Incentius o ajudes existents per a la conservació i manteniment de les finques.
- Altres continguts específics que es puguin definir.

2.5 ACCIONS

S'apunten com a principals accions comunicatives a desenvolupar les següents:

- Nomenar una persona responsable de l'estratègia de comunicació.
- Elaborar un mapa d'actors per identificar tots els destinataris implicats als quals destinar les accions comunicatives amb dades de contacte actualitzades.
- Edita un butlletí de el parc de forma periòdica i distribuir-lo als destinataris pertinents.
- Elaborar un document de síntesi divulgatiu del PORN un cop aprovat.
- Elaboració d'un programa anual d'actes comunicatius dirigit a diferents destinataris (xerrades, conferències etc.).

- Enviament d'un mailing periòdic als centres escolars de Mallorca amb informació sobre les activitats d'educació ambiental i ús públic organitzades al parc per a aquest col·lectiu.
- Remissió periòdica d'informacions sobre l'actualitat del parc als mitjans de comunicació (notes de premsa, articles, falques de ràdio o productes audiovisuals etc.).
- Creació i manteniment d'un compte de parc en diferents xarxes socials (Twitter, Facebook, LinkedIn, Youtube etc.).
- Creació d'una imatge corporativa que identifiqui el Parc Natural de Mondragó i que s'utilitzi en cada un dels canals de comunicació utilitzats. És important que aquesta imatge corporativa sigui clara, directa i que tingui la capacitat de cridar l'atenció.
- Introduir en distintes plataformes (fires, mercats, guies,...) la imatge de l'espai natural, sempre associant-la al turisme alternatiu, amb la finalitat de promocionar l'espai de manera naturalística.
- Promoure la divulgació entre les comunitats locals, i també entre el públic en general, de la importància dels valors naturals que presenta l'espai, així com dels beneficis derivats de la seva declaració.
- Fomentar les activitats recreatives amb finalitats naturalístiques, a favor de la preservació, gaudi o divulgació dels valors naturals i patrimonials dins l'àmbit PORN
- Desenvolupar programes d'interpretació, sensibilització i educació ambientals destinats al públic en general.
- Planificar, fomentar i impulsar la investigació
- Potenciar les iniciatives relacionades amb la difusió i promoció del patrimoni etnològic i tot el relacionat amb les activitats tradicionals.

3 MEMÒRIA ECONÒMICA

La gestió del Parc Natural de Mondragó es finança des de la Conselleria de Medi Ambient i Territori a través de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat del Govern de les Illes Balears, a més dels projectes finançats externament per part d'entitats tals com fundacions.

Altres ingressos provenen del cànon de la concessió dels aparcaments (112.580 €), si bé aquest no recauen directament en el pressupost ordinari del parc, sinó que van al Govern de les Illes Balears. Molt menys significatius són els ingressos procedents de la tenda del centre d'informació.

El PORN com a instrument de regulació i planificació de l'espai natural, introdueix algunes determinacions que precisen d'aportacions econòmiques extraordinàries. El cost d'aquests projectes concrets que preveu el PORN és d'aproximadament un milió d'euros, que es desglossen de la següent manera:

PROJECTE	COST APROXIMAT
Trasllat de l'estació de bombeig d'aigües residuals de ses Fonts de n'Alis i obres de connexió amb edificis vinculats(art.27.3)	500.000€

Demolició i retirada de les infraestructures fixes en DPMT de ses Fonts de n'Alis. Projecte integral de restauració dels hàbitats d'interès comunitari (art.39.7)	200.000€
Ampliació i habilitació de la caseta de Ca Na Martina com a centre d'informació i interpretació (art.46.2)	300.000€

A part d'aquests tres projectes anteriors, el PORN també fa menció a altres projectes o activitats que la Conselleria competent en matèria de medi ambient haurà de promoure o impulsar. El PORN no estableix cap termini per a la realització de les mateixes.

Entre les actuacions que segons els PORN s'hauran de promoure destacam:

- L'adquisició per part del Govern de finques incloses dins l'àmbit del PORN (art.7)
- La retirada i trasllat de canonades que travessen la platja, sistemes dunar i estancs (art. 27.3)
- La instal·lació de nous depòsits d'aigua per a la lluita contra incendis forestals (art. 29.3)
- Mesures per a dur a terme el control, seguiment i eliminació d'espècies al·lòctones considerades invasores o perilloses (art. 29.4)
- Elaboració d'un estudi que determini la capacitat de càrrega de l'àmbit del Pla (art.39.2)
- Habilitació d'un itinerari per a cavalls en el camí de Ses Doblegades (art. 41.2)
- S'elaborarà i aprovarà un pla sectorial d'ús públic (art.47.1)
- Establiment de línies i ajudes de subvencions per a l'adaptació dels tancaments existents i la seva integració en l'entorn (art. 50.4)
- Elaboració d'un inventari de camins públics i privats (art. 51.4)
- Aplicació d'un pla progressiu de soterrament de les xarxes de telefonia i enllumenat aeris (art 57.1)

El PORN a l'article 58 mesures de promoció socioeconòmica a l'àmbit del pla, entre les quals inclou una línia de subvencions per a propietaris de finques privades que l'òrgan gestor haurà de promoure. A més assenyala una sèrie d'inversions subvencionables prioritàries.

Indica que les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, implantaran o facilitaran totes aquelles mesures de desenvolupament sostenible que siguin possibles en el seu àmbit, les quals hauran d'incloure incentius tant econòmics com de promoció i assessoria, donant prioritat als propietaris de les finques privades de dins l'àmbit del Pla a l'hora d'accedir a aquestes subvencions.

Pel que fa a la gestió dels aparcaments públics, el PORN estableix que els guanys que l'administració obtengui dels aparcaments se reinvertiran en les finques privades del parc, a través d'una convocatòria de subvencions. De cara a aquesta gestió assenyala que tendran prioritat les associacions de propietaris que comptin amb més d'un 50% de la superfície de finques privades de l'àmbit del PORN i tinguin entre les seves finalitats la conservació de l'espai natural protegit.